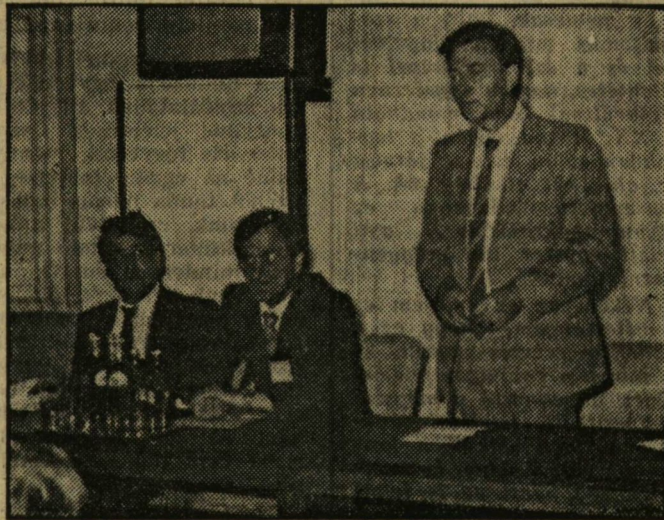

Nemzetközi konferencia a tudományegyetemen

A JATE tudományos szocializmus tanszéke, a Szegedi Akadémiai Bizottság és a TIT megyei bizottságának szervezésében szeptember 23. és 25. között nemzetközi kollokviumot tartottak Szegeden, a SZAB székházában. Gyarmatosítás, anticolonialista harc, nemzeti felszabadulás Észak-Afrikában címmel. A megnyitón dr. J. Nagy László tanszékvezető egyetemi docens köszöntötte a résztvevőket — Algéria, Franciaország, Finnország, Kuba, NDK, Olaszország, a Szovjetunió és hazánk tudósait —, majd dr. Kocsondi András, a JATE nevelési rektorhelyettese mondott megnyitó beszédet. Hangsúlyozta, hogy egyetemünk egy kutatócsoportja rövid idő alatt ért el — egy, a Mediterráneum új- és legújabbkori történetének vizsgálatát célzó kutatási program keretében — olyan eredményeket, hogy vállalkozhatott a témakör jeles európai ismerőivel, tudósaival közösen megvitatni az ezzel kapcsolatos tudományos kérdéseket. Mind a téma, mind a vizsgált időszak az eddig kevésbé feltártak közé tartozik. (Hazánkban hasonló témában eddig nem rendeztek tudományos tanácskozást.) A konferencia időpontjának megválasztása sem volt egé-

szen véletlen. A vizsgált térség egyik legjelentősebb országának, a függetlenségét 25 évvel ezelőtt kivívott Algériának küzdelmére kíván-

gének országairól, a különböző kultúrák találkozásáról, a térségben zajlott és zajló történelmi, politikai folyamatokról huszonegy előadás

Dr. Kocsondi András nyitotta meg a nemzetközi kollokviumot. Mellette dr. J. Nagy László docens és Algéria nagykövete, Moustapha Boutaieb (Ruszkai Károly felvétele)

szek így emlékezni. A negyedik század alatt megtett útról, az el nem kötelezettek mozgalmának keretében folytatott következetes békepolitikáról szólt többek közt Moustapha Boutaieb, Algéria budapesti nagykövete, aki szintén részt vett a konferencia megnyitóján. A Földközi-tenger térsé-

gének országairól, a különböző kultúrák találkozásáról, a térségben zajlott és zajló történelmi, politikai folyamatokról huszonegy előadás

Vélemények a Mediterráneumról

A tanácskozás szünetében néhány perces beszélgetésre kerültük Moustapha Boutaiebet, az algériai nagykövetet, valamint Helmut Nimschowsky lipcsei és Gilbert Meynier párizsi professzort.

— Nagykövet úr! Milyen eredményeket vár a szegedi tudományos tanácskozásiól?

— Nagyon fontosnak tartom azt a tényt, hogy az adott térséggel neves tudósok foglalkoznak. A jelenlegi konferencia kiváló alkalmat nyújt a téma kutatói — köztük a magyar és az algériai szakemberek — találkozására. Egymás országai történelmére, kultúrájára jobb ismereteket is erősíti. Sajnos a Földközi-tenger térségét nem nevezhetjük a béke területének. Algéria sokat tesz — és tesz majd a jövőben is — azért, hogy a Mediterráneum a béke és a kooperáció övezete legyen.

— Hogyan értékeli az algériai-magyar gazdasági kapcsolatokat?

— A kapcsolatok magas szintűek, hatékonyak a kooperációs formák. Úgy tűnik számunkra, hogy Magyarország egyik legfontosabb harmadik világbeli partnerének tekintik Algériát. A világgazdaságban zajló folyamatok miatt jelenleg olyan periódusban vagyunk, amikor mindkét országnak gazdasági nehézségekkel kell szembenéznie. Ilyen pillanatban a baráti kapcsolatok nagyon sokat jelentenek, s nagyban elősegítik a kibontakozást, a nehézségek leküzdését.

— Professzor úr! Beszélhetünk-e Afrikában a hagyományos polgári értelemben vett nemzetekről?

— El kell különíteni a nemzetitől a nemzeti kérdést. En a nemzeti függetlenségi mozgalommal foglal-

kozom, de azt nem etnikai szempontból vizsgálom, hanem mint harcot. Algéria egyedi eset, mert főleg a II. világháború után, de egészen napjainkig nemzeti demokratikus forradalom zajlik le. Az arab országokban (például Egyiptomban) a forradalmak elbuktak, s most mindenki azt vizsgálja, hogyan győzhetett Algériában.

— A forradalmat gyors, rövid idő alatt lejátszó változásnak tekintjük. Miért nevezi Ön ezt a több mint 30 éves folyamatot forradalomnak?

— Ez nem szó szerinti forradalom, de a hosszú harc antiimperialista és anticolonialista, ezért nevezem forradalomnak.

— A világtörténelemben több példát találunk arra, hogy ha egy nép hosszú ideig idegen hatalom elnyomása alatt él, ez segíti a nemzetiségi válság feloldását. Tapasztalható ez a paradoxon Algériában is?

— Igen, ez Algériában is teljesen így van. A legjobb európai példa, azt hiszem, Lengyelország, amely a két nagyhatalom, Poroszország és Oroszország között őrlődve vált egységes nemzetté. Az algériai fejlődés hasonló a közép-európaihoz. Az arisztokrácia tagjai Közép-Keleten szereztek a műveltségüket; ebben a rétegben kezdett először kialakulni a nemzettudat. A franciák azonban teljesen megszűntették a hagyományokat, elszorították a kialakulóban lévő nemzettudatot. Az erős francia nyomás azonban egy idő után a nemzeti öntudat erősödéséhez vezetett, felébredtek az arab tradíciók. Ez a folyamat a felső rétegekből indult ki a háború után, később a tömegeket is áthatotta. Algériában a nemzeti tudat bizonyos mértékig a háború vívmánya.

Gilbert Meynier két egyetemen is tanít Franciaországban: a nancyn és a párizsin. Előadásának izgalmas

címe így hangzott: **Haled emir és a kommunizmus (1919–26).**

— A kommunizmusról mindenki hallott már, ám ki volt Haled emir?

— Haled emir a modern algériai nacionalista politikai követelések kezdeményezője volt az első világháború után. Szerepét elég ellentétesen ítélték meg. A francia gyarmatosítók féltelmes bolsevik ügynöknek tekintették. Pedig csak arról volt szó, hogy kiábrándult a francia liberalizmusból, s ezért a nemzeti mozgalom felé fordult.

— Hogyan ítélték meg öt a mai algériai mozgalomban?

— 1960-ig tudomást sem vettek róla, csak utána kezdtek el foglalkozni vele. Akkor Haledet reakciónak és konzervatívnak ítélték, olyan embernek, aki a feudalizmus védelmezője. Aztán a 70-es években az algír történelemben nagy újraértékelési hullám indult meg, és más megvilágításba került a haladó mozgalom és szervezete, az Észak-Afrikai Csillag. Ekkor Haled emir nemzeti hős lett, a mozgalom megalapítójaként tisztelték. Foglalkoztam ezzel a korszakkal, egy könyvem is megjelent ebben a témában, s arra a véleményre jutottam, hogy a mozgalom megalapítója nem ő, hanem Messzali Hadzs volt, és Haled korántsem játszott olyan pozitív szerepet, ahogy azt a 70-es években gondolták.

— Az Észak Csillaga Párizsban alakult meg. Miért?

— Sok algír vendégmunkás volt az idő tájt Franciaországban; egy részüket még a hadseregbe is fölvetették (többek között az algériai harcokban) elesett francia katonák helyére. Először nagyon meg voltak hatódva az európai kultúrától, de hamarosan tapasztalták, hogy nem fogadja be őket a társadalom, diszkriminálják, alulfizetik őket. Ez az irigység szülte a nemzeti öntudatra ébredést.

SANDI—MÁROK—NEMES

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

XXV. évfolyam, 12. szám

1987. október 8.

Ára: 2,30 Ft

Felújított épületben — felemás helyzetben

Felháborodott monológok. Ezt hallani, ha a volt Józséf Attila Kollégium felújított szintjeire költözött diákokat arról kérdezzük, hogyan érzik magukat az új helyen. Az Eötvös kollégium, illetve a „nevesincs” házaspári szintek lakói a pozitívumokat röviden összefoglalják, a hiányosságokat hosszasan taglalják.

— A fűtési rendszert felújították, a parkettát kicserélték, az ajtókat és ablakokat újramázolták, a szobákat kifestették — sorolta a tényeket a hajdani JAKO hajdani diákvezetője, Imre András III. éves joghallgató. — Rengeteg pénzbe kerülhetett a renoválás...! Új a pléd, legtöbb helyen a heverő is. Étkezőasztal is jár a kétágyas szobához. Szeptember közepén járunk, de még csak most szerelték föl — néhány fölösleges lyuk fúrása után — a polcokat, függöny és faliszőnyeg még nincs, a tanulóasztal is ezután készül el. Az új Eötvös kollégium földszintjén még nem fejezték be a szakik a munkát, így néhány hallgató a raktárszerű emeleten, a régi szobákban lakik. (Azért megdöbbenek tartom, hogy a tanév kezdetére egyetemszerte nem készültek el a renoválással: nemcsak a városközpont kollégiumában dolgoznak festőmázolók, az első tanítási napokon például a jogi karon állványokat kerülgettünk, a Petőfi Sándor sugárúti épületbe lépve arra kellett vigyáznunk, nehogy festékesek legyünk a faltól.) Az új kollektív módon spórol az egyetem gazdasági vezetése: „kulcsos ház” lettünk. Ebből több kellemetlenség származik. Először is: nincs gondnok, azaz nincs „gazdája” és „érdekképviseelője” ennek a kollektívnek. Fogalmunk sincs, hogy például ki fogja intézni a javítástokat, ki ellenőrzi a takarítókat, a leltári tárgyak állapotát, ki szervezi meg az ágyneműcserét. Egyébként a „gazdálanság” áldatlan hatását már most is érezzük: senki nem tud biztosan a felújítás befejezésének határidejéről, vagy mondjuk arról, hogyan díszíthetjük a szobákat. Minden kollektív megkapta a kapukulcsot, s ezzel azt hitük, a portást is „megspórolhatják”. Igenám, de az épület egyetlen (!) telefonkészüléke a portásfülkében van, s ha a nappal ott üldögélő Annus néni éjszakára hazamegy, akkor a kollektívok hiába hívják telefonon, mert nincs aki fölvegye a kagylót, de mi sem használhatjuk a készüléket. Ez lehetetlen állapot egy kollégiumban, ahol gyerekes családok is élnek. Kaputelefon viszont működik az épületben.

— A házaspári szint, a harmadik emelet folyosóján végigsétálva az volt az ér-

zésem, mintha a JAKO-ban járnék: ütött-kopott szekrények mellett szemetesvödör, könyvkupac, étkezőasztal, kopott linóleum...

— Sajnos naponta nagyon sokszor kell „sétálni” a szo-

Kérdések

A JATE új kollégiuma — a korábbi Délép Szálló — központi kollégiumi bizottságának szeptember 15-i ülésén a kollégium Kossuth Lajos sugárúti szárnyának 3. emeletén lakók képviselője elmondta, hogy a tanév eleje óta nagyon rossz körülmények között laknak. Szintjükön a vizesblokk — mosdók, zuhanyozók és WC-k — átadása má: hetek óta késik. A legközelebbi vizesblokk a másik épületről V. emeleten van, ott pedig most csak egy lift jár és az is gyakran rossz...

A vizesblokk felújítása rendkívül vontatottan halad, illetve egészen pontosan áll. A munkásokat a hallgatók dolgozni csak az első héten látták. Azóta, ha egyáltalán megjelennek, csak a lépcsőházban elhelyezett ágyakon fekszenek vagy tengenek-lengenek a folyosón vagy a vizesblokkban.

A kollégium megbízott igazgatója, Varga Ferenc a kollégiumi bizottság ülésén elmondta, hogy a helyzetet rendszeresen jelenti az illetékeseknek, lépni viszont csak az egyetem gazdasági vezetése tudna.

Az esetről persze véleményem is van, csak azt nem tudom eldönteni, hogy mondjam-e vagy inkább mutassam. Ezért inkább csak kérdezek.

Az egyetem és a munkát elvállaló VICOOP Kiszövetkezet közötti szerződésben van-e szó pl. határidőről, ennek be nem tartása esetén kötbérről, arról, hogy az egyetem vagy a VICOOP finanszírozza-e a munkások semmittevését? Mikor fognak azok a munkások az utcára kerülni, akik képesek egész napokat átlébezni? A választ, testvér, azt fújja már a szél...

— SENIOR —

ba és a folyosó végén lévő konyha, mosdó és egyéb mellékhelyiségek között — panaszkodott Machata Mariann V. éves orosz-angol szakos hallgató. — Elképesztő, hogy nincs mosdókagyló

a szobákban! Gondolhatod, hogy a gyerek miatt hány-szor kell egy nap a konyhába vagy a mosdóba mennem! Tíz család lakik ezen a szinten, de csak egyetlen gáztűzhely áll a konyhában, a hűtőszekrény is kicsi eny-nyünknek, az élelmiszert nem tudjuk hova rakni. Egyetlen vasalódeszkán, egy tárcsás (!) mosógépen meg egy centrifugán kellene „osztokodnunk”. Három családnak van félautomata mosógépe, még szerencse, mert különben fogalmam sincs, hogyan mosnánk a gyerekek meg a magunk cuccait. Nemrég szültem. Az épületből a kicsivel együtt szinte nem tudok kimozdulni, mert a harmadikon lakunk, lift nincs, kocsitároló se, vagyis nagyon körülményes és farszto gyerekkel, babakocsival innen le-, majd felvergödni.

— A Herman kollégiumban sokkal jobb helyünk volt — nosztalgizott Barta Zóra V. éves programozó matematikus hallgató. — Tiltakozásunk ellenére kellett a házaspároknak ide költözniük. Újszegedről augusztus 29-éig el kellett jönnünk, de szeptember elején teljes fölfordulás fogadta a gyerekes családokat: törmelek a folyosókon, a szobákban az ágyon kívül semmi bútor nem állt, nem volt meleg víz, nem volt gáz! Most sem sokkal jobb a helyzet. Régi, vacak, a volt Irinyi kollégiumból kisselejtett bútorokat hoztuk el, hogy a konyhában legyen egy polc, vagy hogy le tudjunk ülni az asztal mellé. A nekünk kiosztott ágynemű is nagyon kopott. Amikor a Hermanban „megszokott” dolgokat — például a takarítófelszerelést, a fregolit — kértük a raktárból, akkor közölték velünk, hogy ez nem jár nekünk, mert ez a két szint „a garzonlakáshoz hasonló rendszerű”. Igenám, de akkor kérdezem én: miért nincs legalább csap a szobákban, a közös helyiségekben miért csak három tusoló van, miért van az a lehetetlen helyzet, hogy a két mellékhelyiségben két-két WC-csésze áll egymás mellett — válaszfal nélkül (!), miért nincs babakocsitároló, miért nincs lift és telefon — s még sorolhatnám a hiányzó dolgok listáját. A nagyjából felújított városközponti épületbe „betereltek” minket, de nem gondolták át, hogyan lehet itt élni. Nem rajtuk kellene takarékoskodni! Az Eötvös kollégium lakóinak elfogadhatóbb a helyzete, de velünk, házaspárokkal, családossal emberekkel végtelenségig senki sem törődik, a kollégiumhoz nem tartozunk, de önálló egység sem vagyunk, „garzonlakások tulajdonosai” pedig végtelenségig nem. Felemás a helyzetünk...

(ÚJSZASZI)